

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

In quo consistat controuersia, quæ est inter veras Ecclesias Christi,
earumque aduersarios, de sacrificio S. Cœn[a]le Domini 85

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

In quo consistat controuersia, quæ est inter veras Ecclesiæ, &
earum Aduersarios, de sacrificio Cœnae Christi.

C A P. LXXXV.

Primum omnium Ecclesia Christi dat gloriam Domino, & agnoscit, quod S. Cœna administrationem nemo melius, ac magis propriè appellare possit quam ipse. Libenter igitur ea nomina usurpat, quibus Dominus eam appellavit: Nomina vero sunt ista, Cœna, Frangere & manducare panem Domini: distribuere ac bibere calicem gratiarum actionis: communio corporis & sanguinis Christi. Et quamvis nomina sacrificiorum in eo sensu, quo sunt à veterib. S. Patribus usurpata, non reicit, tamen quoniam ea hoc nostro tempore à paucissimis recte intelliguntur, & apud plebem in depravatissimum intellectu, & horrendu S. Cœnæ peruersione & abusum prolapsa, ac per vim detorta sunt, & torquentur adhuc hodie, propter hanc causam eiusmodi nominaliter omittit. Etenim de diuinis rebus quam planissime & apertissime loquendum est: decetque in eis non tantum omnia scandala evitare, verum etiam ad certam ædificationem omnia quam diligenter referre, ac dirigere.

Contrà Antichristiani ea nomina, quæ Dominus ipse Cœnæ suæ imposuit, abhorrent & auersantur: sacrificiorum vero vehementissime virgent, sine vera & solida eorum explicatione. Qua ratione populus in peruersa ac perniciofa S. Cœnæ abusu perpetuo herens permanet.

Secundò. Vera Ecclesia Christi fideliter ac serio reiicit perniciosissimam persuasionem & abusum S. Cœnæ Domini, qui in populo, præterea quod vocabula ista, Offerre & sacrificium non intellexit, inualuit. Nempe quod homines (id quod luce meridiana clarus est, quantumvis Aduersarij fucis suis huic errori patrocinentur) ad missam confluunt, eā audiunt, vel non audiunt quidem, sed tantum vident, precio conducunt, suamque ad illam oblationem contribuunt, idque ea spe & persuasione, quod opere & sacrificio sacerdotis, quod ibi peragit, fruituri sint ac futuri participes, etiamsi nihil eius intelligent, vel animo perpendant, taceo, percipiunt, denique sine omni pœnitentia & emendatione vitæ. Quotidiana enim experientia docet, quam multi homines, qui in manifestis peccatis ac flagitiis contra conscientiam harent, ab eisque defistere ne semel quidem cogitant, nihilominus tamen singulis diebus vel ipsi missas celebrent, vel eis presentes intersint.

Quoniam igitur tales homines tam multa ex manifestis ac maximè feueris præceptis Dei transgrediuntur, præterea etiam omnem orationem ac laudem Dei nihili pendunt, & tamen tanto studio ad missam aduolant, eamque in tanto pretio habent, de quo nullum habent mandatum Dei, presertim sicut ipsi ad missam accedere solent, que tandem causa esse potest, (quandoquidem nemo aliquid facit, ex quo non vel boni quid se consecutur, vel incommodum aliquod effugiturum sperat)

quæ ipsos ad id faciendum impellat, quam vel temporale emolumen-
tum, & honores quos hac ratione ab hominibus venantur, vel gratia &
auxilium, quod à Deo se consecuturos hoc modo sperant? Vtra hārum
causarum eos moueat, horrenda certè abominatio in conspectu Dei, &
grauissimus diuinæ maiestatis contemptus, contra quem omnes Prophe-
tae, Christus Dominus ipse, & Apostoli, vehementius ac severius, quam
contra aliud vitium clamarunt.

Quamobrem ad eiusmodi abominationem & contemptum Dei auer-
tendum, operam dant fideles ministri, & vera Ecclesia Christi, ut homi-
nes ad institutionem Domini in S. Cœna quā plenissimè dirigant,
eāque rursus in opus pie perducant. Nempe ut primum omnium hanc
sacram actionem nemo exerceat, vel apud eam compareat, nisi discipu-
lus Christi Domini esse, Euangēlio eius verè credere, & iuxta illud vi-
tam suam instituere sumū p̄rē studeat.

Secundò, Ut victimæ Christi oblata in cruce apud S. Cœnam ita præ-
dicetur, & consideretur, gratiæ pro ea Domino agantur, pro omnibus
necessitatibus Ecclesiæ, & salute omnium hominum oretur, oblationes
ac dona offerantur, communioque Christi vñā cum distributione &
perceptione sacramentorum ita exhibeat, ac percipiatur, ut homines
in fide & vita Domini nostri Iesu Christi in dies confirmentur, salata-
riter crescant & promoueantur.

Tertiò ut semper in singulis communitatibus & congregationibus
singulæ missæ celebrentur, & in eis omnia ad intellectum astantis popu-
li, legantur, canantur, orientur & peragantur.

Antichristiani verò primum omnium quotquot & quacunque ratio-
ne possent, ad suas missas protrudunt: præsertim verò si liberalius offe-
rant: tantò enim gratioreis tales sunt: nihil interim curantes, in qua-
nta incredulitate, & quam scandalosa vita manifestè hærent ac perseue-
rent.

Deinde missas suas ita celebrant, ut auditores suos de oblatione Chri-
sti in missis nihil penitus doceant, vel ad ullam gratiarum actionem aut
orationem hortentur: multò minus ad fideiem sacramentorum perce-
ptionem excitent, erudiant, aut promoueant. Quamobrem suis auditori-
bus, quantum in ipsis situm est, ad nihil aliud inseruunt, nisi ut externa
ipsorum actione sine vñlo intellectu & fide erga Deum confidant, atque
hoc modo magis ac magis à fide & vita Christi abalienentur.

Tertiò ad corroborandam abominationem istam in singulis angulis
missas instituunt: quas deinde ita legunt & peragunt, ut homines nihil
quicquam de eis ad ædificationem percipere & intelligere possint.

In his consistit tota controversia, quæ est inter Ecclesiæ Christi & ve-
ros earum ministros, & eas quæ errores & abusus qui à maioribus ad i-
psos usque peruenierunt, tueri ac defendere conantur.

De eo enim nulla pugna est, quod sacerdotes nomine totius congrega-
tionis, & tota congregatio per sacerdotes, & singula in ea per se apud
S. Cœnam offerre debeant gratiarum actionem, orationem, & dona pro
pauperibus: ibique pro omnibus hominibus, tā absētibus quā presētib
preces.

preces fundere & gratias agere. Item quod istius oblationis, videlicet gratiarum actionis & orationis, omnes qui id vera fide in Christum pertinent, quibusque id destinauit Dominus, participes siant, fruantur, & emolumenntum ex ea capiant. Denique quod Sacerdotes apud S. Cœnam prædicatione Euangelij, & distributione Sacramentorum, vñā cū gratiarum actione & oratione victimam Christi oblatam in ara crucis omnibus præsentibus applicent, hoc est, proponant, & quantum in ipsis est communicent, & exhibeant. Quod & omnibus iis certissimè ad salutem inseruit, qui eiusmodi applicationem & communicationem vera fide in Christum pertunt ac suscipiunt: è contrà verò ad intolerabile iudicium, qui eam hoc modo suscipiunt.

Hec omnia fidelissimè docet etiam Liber Reformationis, omnesque veri ministri Euangelij, nihil autem contrarium, sicut Aduersarij in Articulo de Applicatione, & alias criminantur: qua de re copiosius in eo loco tractabitur.

De nomine Missa.

CAP. LXXXVI.

DE origine huius nominis admodum securè disputant Aduersarij, cùm econtra verè docti sententiam suam sine certa affirmatione proponant. A Doctore Reuchlino vel alio quodam, qui & in eadem opinione fuit, accepterunt Missæ nomen esse dictionem Hebraicam נסqa Deut. 16. communem & voluntariam oblationem significet. Quod si verum esset, certè antiquiores S. Patres apud Græcos non minus imò citiūs, vt qui Iudeis propinquiores erant, & fidē Christi à Iudeis acceperant, usurpati fuissent, quam Latini: sicut etiam Haleluia, Amen, Osianna, Corban, & id genus alia vocabula usurparunt. Quoniam verò soli Latini patres, hac voce vtuntur, Græcorum verò nullus qui probatæ fidei ac certæ authoritatis sit (Epistolæ enim Ignatij in certi authoris sunt, vt testatur Hieronymus lib. 3. dialogo contra Pelagianos) sententia Aduersiorum de nomine missa non ita certo & indubitate statui potest.

Beatus Rhenanus opinionem verisimiliorem habet, nēpe quod missa apud veteres tantundem significarit, quantum missio, sicut Cyprianus, Remissam dicit pro Remissionem. Officium verò S. Cœnæ ita appellatum fuisse, quod apud antiquos mos & consuetudo erat semper prius missos faciendi omnes, qui in manifestis peccatis & scelerib. viuebant: necnon Catechumenos, Energumenos, & eos qui adhuc in pœnitentia stabant: ita vt à principio officij, quod erat missa, hoc est, missio, qui apud S. Cœnā non debebat adesse, totū officium missam, id est, missiōnem appellarint. Quemadmodum nunc ad finem officij quando dimittuntur hi qui apud S. officium manserunt, dicitur, *Ite missa est, hoc est, missio totius cœtus.* Videantur que Beatus Rhenanus